

Törökországi szelvények *Nummulites*-faunájának biosztratigráfiai vizsgálata

Kertész Botond

(ME Földtani és Teleptani Tsz.)

2002 októberében Dr. Less György (ME) és Dr. Ercan Özcan (University of Antalya) vezetésével külföldi tanulmányúton vettem részt Törökországban. A tanulmányút során több, nagyforaminifera-tartalmú paleogén szelvény terepi vizsgálatát végeztük el.

Előadásomban négy szelvény *Nummulites*-faunáját mutatom be. A vizsgálatok első lépése az egyes fajok, csoportok elkülönítése, meghatározása volt. Második lépésben a fontosabb *Nummulites*-csoportokba tartozó őslénytani populációk biometria alapú populáció-statisztikai vizsgálatát végeztem el. Ez azt jelenti, hogy az őslény szilárd vázának equatoriális metszetén különböző paramétereket mikroszkóp segítségével lemérünk, majd ezt több (15-30) egyednél megtéve az eredményekből a populációra jellemző átlagparamétereket képezzük. Az átlagparaméterek a különböző rétegtani szintekből származó minták esetében összehasonlíthatóak és vagy jellemzőek a csoport evolúciójára vagy nem mutatnak azzal korrelációt. Ezek alapján a különböző lelőhelyről és különböző rétegtani szintekből vett minták alapján felállítjuk az evolúciós sort, majd azt egzaktul (paraméterekkel) meghatározott taxonokra bontjuk. Ezután akár egy ismeretlen rétegtani szintből származó minta korát pontosan meg tudjuk határozni, ha biometria paraméterekkel meghatározzuk, hogy a *Nummulites*-populáció mely taxonba tartozik.

Less György vezetése alatt több éve tartó folyamatos kutatásaim során sikerült néhány fontos csoport evolúciós sorának felállítása a populáció-statisztika segítségével. Ezekből a *N. fabianii* mondhatni teljes, a *N. perforatus*- és *N. millicaput* csoport azonban még kiegészítésre szorul. A most bemutatásra kerülő törökországi szelvények mind a *N. perforatus*-, mind a *N. millicaput*-csoportba sorolható faunát tartalmaznak. A minták mindegyikénél bemutatásra kerülnek a meghatározott fajok és a biometria alapú populáció-statisztika eredményei. Meghatároztam az egyes őslénytani populációk helyzetét a már felállított evolúciós sorokban és ennek segítségével megadtam, hogy a minták ill. populációk mely taxonokba tartoznak és ezáltal milyen földtani kor rendelhető hozzájuk.